



ප්‍රමාණාත්මකව බලන විට පාන් වලට හුරුවීම සහ බොහෝ විට එයම ආහාරයට ගැනීම අවශ්‍ය ශක්ෂන් ප්‍රමාණය සපයා ගැනීමේ බාධකයක් ලෙස සැලකීමට පුළුවන.

**කොස් ඇට**

මෙහිදී අලු වර්ග සහ වෙනත් ආහාර (කොස් - දෙල් ආදිය) ද, අපගේ බත් වේලට එක් කර ගත හැකිය. ධාන්‍ය හෝ පියළි ඇට වර්ග තරම් ශක්ති ප්‍රමාණයක් නො සැපයුවත් බතල කිරි අල, කහල, ආදී අල වර්ග ද ආහාර වේලේ බත් සමඟ හෝ ඒ නොමැති විට ආදේශකයක් ලෙස එක් කර ගැනීම කළ හැකිය. ධාමාන්‍යයෙන් අල වර්ග වල ග්‍රෑම් 100 කින් කැලරි 110 ක් ශක්ති ප්‍රමාණයක් සහ ප්‍රෝටීන ග්‍රෑම් 2.5 ක් පමණ සැපයෙයි. ගස් යට වැටි කුණුවී යන කොස් ඇටය ද ආහාර වේලේ තැනක් ලැබිය යුක්තකි. කොස් ඇට ග්‍රෑම් 100කින් කැලරි 133 ක ශක්ති ප්‍රමාණයක සහ ප්‍රෝටීන ග්‍රෑම් 6.6 ක් ලැබිය හැකිය.

**මඤ්ඤකකා**

මඤ්ඤකකා අප දැනට තරමක් ජනප්‍රිය ආහාරයක් වුවත් ප්‍රධාන ආහාරයක් ලෙස නිතර ගැනීමේ වරදක් පෝෂණ විද්‍යාඥයෝ දකිති. ඒ ගලගණ්ඩිය ඇතිවීමට හේතුකාරකයක් වන තරයේ සයනෝටි නම් රසායනිකය මයිසොක්කා ආහාරයට ගත් පසු ශරීරයේ ඇති වීමට පවත්නා හැකියාව නිසාය.

**වර්ධනයට**

ශක්තිය ලැබීම හැරුණු විට අප ආහාර වේලකින් බලාපොරොත්තුවන අනෙක් ගුණය නම් ශරීරයේ නව සෛල වර්ධනයට සහ ගෙවී ගිය කොටස් නැවත වර්ධනයටත් අවශ්‍ය ප්‍රෝටීන ලබා ගැනීමය. ආහාර වේලකින් දිනකට වැඩිම ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණයක් ලැබිය යුතු වනුයේ ගර්භනී සහ කිරිදෙන මවු වරුන්හුත්, යෞවන සමයේදී මුළුමනින් බව පෝෂක නිර්දේශ අනුව පෙනී යයි.

ප්‍රෝටීන යයි කී පමණින් අප සිතනුයේ විවිධ මස් වර්ග සහ තෝරා, පරවි වැනි

මල අධික මාළු ගැනය. අපට අවශ්‍ය ප්‍රෝටීන ප්‍රමාණයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් අපගේ ප්‍රධාන ආහාරය වූ ධාන්‍ය වලින්ම සැපයෙන ඒව සත්‍යයකි අවාසනාවකට මෙන් ධාන්‍ය වලින් සැපයෙන ප්‍රෝටීන් - අංග සම්පූර්ණ ප්‍රෝටීන (සිරුරට අවශ්‍ය සියලු ඇට ස්තෝ අම්ල යහිත ප්‍රෝටීන) නොවන නිසා එම ප්‍රෝටීන අංග සම්පූර්ණ බවට පරිවර්තනය කිරීමටත්, ප්‍රධාන ආහාරයෙන් නො ලැබෙන ඉතිරි ප්‍රෝටීන අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම, සඳහාත්, සෝයා ප්‍රෝ කවිපි ලංකා පරිප්පු, උළු, කොල්ලු වැනි පියළි ඇට වර්ගයක් ආහාර වේලට එක්කර ගැනීමෙන් සිදු කළ හැකිය. ප්‍රෝටීන ලබා ගත හැකි තවත් ආහාර ලෙස හාල් මැස්සන්, හුරුල්ලන්, සාලයන්, වැනි පොඩි මාළු වර්ග දැක්විය හැකිය. මේ මාළු වර්ග තෙලෙන් බැඳ ආහාරයට ගන්නේ නම් ආහාර වේලේ ශක්ති ප්‍රමාණය (තෙල් හේතුවෙන්) ඉහළ නංවාලීමට ද, කැලසියම් පෝෂක (කටු ආහාරයට ගත හැකි වීම නිසා) නො අඩුව ලැබීමට ද මගක් වන්නේය. කිරි සහ බිත්තර ප්‍රෝටීන සපයන ඉතා වැදගත් ආහාර ලෙස සැලකිය හැකිය. එමනිසා වැඩි ප්‍රෝටීන අවශ්‍යතාවක් පවත්නා වයස් ව්‍යාධිවතු වල දී එවැනි ආහාර වැඩි පුර ලබාදීමෙන්, ඒ අවශ්‍යතා සපුරා ගත හැකිය.

**මැල්ලුමක්**

ලෙඩ රෝග වලින් ශරීරය ආරක්ෂා කර හොඳින් වර්ධනය වීමට සලස්වන විටමින් සහ බිනිප් පෝෂක ලබා ගැනීමද අප ගන්නා ආහාර දැලින් ම ඉටුකර ගැනීමට හැකිය. අපේම ගෙවත්තෙන් වැටෙන්නා අවට පන ලැගැබිත් සොයා ගත හැකි කලවම පලා මැල්ලුමකට හුරුවීමෙන් අපගේ විටමින් අවශ්‍යතා විශේෂයෙන් "විටමින් ඒ" වැනි අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට පුළුවන. පැපන් පෘථ, මුරුගා, බතල, ආදී කොළ වර්ග ද මේ සඳහා ගුණ දායකය. හැඩි නම් වන්තේම කුඩා පාත්තියක වගා කර ගත හැකි මුකුණුවැන්න, ධන් කුන්, ගොටුකොළ, කතුරු මුරුගා ආදී පලා වර්ග ද, පෝෂක සැපයීම අතින් පොහොසත්ය. පලා වර්ග ආහාරයට සැකසීමේ දී ඒවායෙහි ඇති පෝෂණ විනාශ නොවන හා සේදී නොයන පරිදි සකස් කර ගැනීමට දැඩි අවධානයක් යොමු කළ ගත යුතුය.

සුලබ ආහාර සමහකින් සැපයෙන ශක්තිය හා ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයන්		
ධාන්‍ය වර්ගය	ශක්තිය (කැලරි)	ප්‍රෝටීන (ග්‍රෑම්)
සහල්	346	7.5
බඩ් ඉරිඟු	342	11.1
කුරක්කන්	328	7.3
කිරිඟු	341	12.1
පාන්	245	7.8
මුං ඇට/කවපි	331	24.0
සෝයා	432	43.2
කොස් ඇට	133	6.6
දෙල්	71	1.5
අරිත:පල	97	1.6
අල වර්ග	110	2.5

ආශ්‍රිතය - වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනය

අලුත් එළවළු පෝරා ගැනීමත් ඒවා පිළියෙළ කිරීමට පෙර සෝද ගැනීම සහ ඉතා සිහින්ව නොකැපීමත් පෝෂක වැඩි ප්‍රමාණයක් රඳවා ගැනීමට උදව්වන පියවර වේ. පලා කොළ වර්ග තෙමීපරාදු කර ගැනීම, තෙලින් බැඳ ගැනීම. වෙනත් එළවළුවකට එක් කිරීම ආදිය ද මෙම පෝෂක ලද හැකි මගකි. ප්‍රෝටීන සහ පෝෂක මොටසියන් ඇදී බෝංචි, කවපි, මුං ඇට ආදියෙන් වැඩි පෝෂක විශේෂයෙන් විටමින් පෝෂක ප්‍රමාණයක්ද ලද හැකි බව හෙළිවී ඇත. පියළි ඇට වර්ග මෙසේ යාන්තමට පැළකර ආහාරයට ගැනීම තවමත් අප රටෙහි එතරම් ජන ප්‍රිය නොවූද, වැඩි පෝෂක ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීම සඳහා ඒවා සහ පැපවීමට ලක් කළ ආහාර (උදා. ඉටිලි තෝසේ, තෙමීපේ) නිතර ගැනීමට ජනතාව උනන්දු කළ යුතුව පවතී.

ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩි දෙනෙක් අතර විශේෂයෙන් කාන්තාවන් අතර දැකිය හැකි පෝෂක උණනා දෙකක් යකඩ උණනා තීරකතිය සහ අයඩින් උණනා ගලගණ්ඩිය (වායු ගෙඩි) දැක්විය හැකිය. අයඩින් උණනා ගලගණ්ඩියට ලක්වණු කාන්තාවක් උපත දෙන දරුවාගේ කායික සහ මානසික වර්ධනයට එම රෝග බාධා කරවන යුතුය. අයඩින් මිශ්‍රිත පසේ වැටෙන එළවළු ජලය සහ උණු මාළු අපට අයඩින් සපයන ප්‍රධාන මාර්ග වේ.

සෞඛ්‍ය සාලව නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල පසෙහි අයබින් සේදී අහිමිවී ගොස් පවත්නා නිසා ඒ මත වැටෙන පැළෑටි වල ද අයබින් හිතය. ඒ නිසා වේ උපාතය නැති කළ හැකි මාර්ග ලෙස පිළිගනු ලබනුයේ අයබින් මිශ්‍රිත ලුණු ආහාරයට එක් කිරීමය. එනම් ජාතික ලුණු සංස්ථාවේ අයබින් මිශ්‍රිත ලුණු ආහාරයට එක් කිරීමය.

**අයබින්**

ජාතික ලුණු සංස්ථාවේ අයබින් මිශ්‍ර ලුණු දැනට නිෂ්පාදනය කර අලෙවි කරන අතරම, මේ උපාතයට සහමුලින්ම පිටු දැකීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ නිපදවන සියලු ලුණු අයබින් වලින් පෝෂිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් කිහිප වසරකට දැනගන්නට ඇත. අයබින් මිශ්‍රිත ලුණු වතුරෙන් සෞඛ්‍ය හැරීමකින් තොරව (එසේ කළහොත් අයබින් ලුණු වලින් ඉවත් වේ.) භාවිතා කිරීමට ජනතාව පෙළඹවිය යුතුය.

**විවිධ වයස් සීමාවන් සඳහා ශක්ති හා ප්‍රෝටීන් අවශ්‍යතා**

ශ්‍රමය		බර කි.ග්‍රෑම්	ශක්තිය කි.කැලරි	ප්‍රෝටීන් ග්‍රෑම්
වැය කිරීම	වයස			
<b>පිරිමි</b>				
(මධ්‍යම වෙහෙසෙන)	අවු. 18ට වැඩි ගැහැනු	55.0	2530	37 (55) × ×
(මධ්‍යම වෙහෙසෙන)	අවු. 18වැඩි ගර්භනී	47.0	1900	29 (47) × ×
	මවු කිරිදෙන (මුල් මාස 6)	47.0	2100	38 (62) × ×
	මවු කිරිදෙන (මුල් මාස 6)	47.0	2650	46 (75) × ×
<b>ළමයි</b>				
	අවු. 1 ට අඩු	07.3	0820	14
	අවු. 1-3	13.4	1360	16
	අවු. 4-6	20.2	1830	20
	අවු. 7-9	28.1	2190	25
<b>යොවන සමය</b>				
<b>පිරිමි</b>	<b>ළමයි</b>			
	අවු. 10-12	36.9	2600	30
	අවු. 13-15	51.3	2900	37
	අවු. 16-18	62.9	3070	38
<b>ගැහැනු</b>	<b>ළමයි</b>			
	අවු. 10-12	38.0	2350	29
	අවු. 13-15	49.9	2490	31
	අවු. 16-18	54.4	2310	30

× × වරහන් තුළ දක්වා ඇති සංඛ්‍යා වලින් පිළිබිඹු කරනුයේ සුළු වශයෙන් සත්වමය ප්‍රෝටීන් ලබන අය සඳහා නිර්දේශිත අවම ප්‍රෝටීන් ප්‍රමාණයන්ය. ආශ්‍රිතය — වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනය

**වැඩිහිටි පිරිමි සහ ගැහැනු ශක්ති අවශ්‍යතා**

සිරුරේ බර කි.ග්‍රෑ.	මද වශයෙන් වෙහෙසෙන කි. කැලරි	මධ්‍යමවශයෙන් වෙහෙසෙන කි කැලරි	බෙහෙවින් වෙහෙසෙන කි. කැලරි	අතිශයින් වෙහෙසෙන කි.කැලරි
<b>පිරිමි</b>				
50	2100	2300	2300	3100
55	2310	2530	2970	3410
60	2520	2760	3240	3720
65	2700	3000	3500	4000
70	2940	3220	3780	4340
75	3150	3450	4050	4650
80	3360	3680	4320	4960
<b>ගැහැනු</b>				
	1440	1600	1880	2200
45	1620	1800	2120	2480
50	1800	2000	2350	2750
55	2000	2200	2600	3000
60	2160	2400	2820	3300
65	2340	2600	3055	3575
70	2520	2800	3290	3850

ගැබිනි සමය — දිනකට කි. කැලරි 150 ක් අතිරේකව මුල් ත්‍රෛමාසිකය  
 — දිනකට කි. කැලරි 350 ක් අතිරේකව දෙවන සහ තෙවන ත්‍රෛමාසිකවල.  
 කිරි දෙන සමය — දිනකට කි. කැලරි 550 ක් අතිරේකව  
 ආශ්‍රිතය — ලෝ. සෞ. සං. / ලෝ. ආ. සං.

**යකඩ**

යකඩ උපාතනානිර්කේෂීය පිටු දැකීම එපමණ පහසු නොවේ. මාළු හා මස් ආහාර වේලට යකඩ සපයන හොඳ මාර්ග වේ. තද කොළ පැහැ පලා වර්ග ඇතුළු අනෙක් ආහාර ගැමකක්ම සැලකිය යුතු යකඩ ප්‍රමාණයක් පැවතිය ද ඒවා ශරීරයට අවශෝෂණය කිරීම අපහසු ශරීරයේ පාවිච්චියට ගැනීමේදී යම් යම් අඩු ප්‍රමාණයක් පවතී. එහෙත් පෝෂණ පර්යේෂකයන් කෙළිදරව් කරගෙන ඇති එක්තරා තොරතුරකින් මේ තත්ත්වය වෙනස් කළ හැකිය. එනම් ආහාර වේලෙහි විටමින් 'සී' මැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් අඩංගු වූව හොත් ශාකමය ආහාර වලින් සැපයෙන යකඩ අවශෝෂණය සහ ඒ ශරීරයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ඉහළ නැංවෙන බවයි. මේ නිසා අප හේ ආහාර වේලේ ප්‍රධාන තැනක් විටමින් 'සී' සපයන පේරා, අඹ, පැපොල්, වෙරළ, හෙල්ලි, තාරං, කෙසෙල්, ආදී පලතුරු වර්ගවලට හිමි විය යුතුය.

(22 පිටුව බලන්න)

# පෝෂණ පැනයට පිළියමක්.....

අපට අවශ්‍ය සියලු පෝෂක සපයා ලීමට සමත් අංග සම්පූර්ණ මිශ්‍ර ආහාර වේලක් සඳහා පහත සඳහන් ආහාර ඊට ඇතුළු විය යුතු වෙයි. එක් ධාන්‍ය වර්ගයක් හෝ ඉන් සකස් කළ ආහාරයක් හෝ එහි මිශ්‍රණයක්.

(උද, බත්, කිරි බත්, තිරිඟු, පාන්, කුරක්කන්, බඩ ඉරිඟු)

හෝ

ධාන්‍ය වර්ගයක් සමඟ තැම්බූ කොස් කොස් ඇට, දෙල් හෝ අල වර්ගයක්. (බතල, කිරි අල, දෙහි අල, අර්තාපල් ආදී)

සහ

සත්වමය (කරවල, පොඬි මාළු, මාළු, මස්, බිත්තර,) ආහාරයක්

හෝ

පියළි ඇට ( රනිල ආහාරයක්) මුං ඇට, සෝයා, පරිප්පු, කවිපි, මෑ ඇට, උළු, කොල්ලු, කඩල,) වර්ගයක්.

සහ

තද කොළ පැහැ පළා එළවළු මැල්ලුමක් හෝ ව්‍යංජනයක් සමඟ අනෙක් එළවළු හැකි පමණ

සහ

තෙල් ස්වල්පයක් (කෙම්පරාදුවක් හේ බැඳුමක් ලෙස)

සහ

ආහාර වේලකට පසුව අඩු වශයෙන් එක් පළතුරක්වත් (පැපාලේ, අඹ, කෙසෙල්, පේර, තාරං, තක්කාලි)

සහ

හැකි තම දිනපතා එළකිරි විදුරුවක්. අංග සම්පූර්ණ ආහාර වේලක ඇතුළත් විය යුතු ආහාර වෙයි.

වැඩෙන ළමයින්ට යොපන යොප නියතව, පර්හනි සහ කිරි දෙන මවු වරුන්ට අනෙක් අයට වඩා වැඩිපුර ආහාර ප්‍රමාණයක් හෝ වැඩි ආහාර වේල් ගණනක් ලැබීම අවශ්‍ය වෙයි.

ඇඟ වෙහෙසා වැඩ කරන පිරිමින්ට වැඩිපුර ලැබිය යුත්තේ ශක්තිය සපයන ආහාර (ධාන්‍ය, කොස්, දෙල්, අල වැනි) ය.

## මිශ්‍ර ආහාර

අප ගන්නා සෑම ආහාර වේලක්ම අවශ්‍ය සියලු පෝෂක සපයන අංග සම්පූර්ණ ප්‍රමාණවත් මිශ්‍ර ආහාර

වේලක් විය යුතුය.

එවැනි ආහාර වේලක් අපට අවශ්‍ය වනුයේ —

එදිනෙදා වැඩ පලෙහි අනලස්ව නිරත වීමට තරම් ශක්තියක් ලබාදී මට,

ශරීරයේ අප්‍රමාදවත් වැඩෙන සහ කාලයක් සමඟ ගෙවී යන කොටස් නැවත වැඩීමට,

ලෙඩ රෝග නො වැළඳී ආරක්ෂා වීමට සහ ලෙඩ වූ පසු ඉක්මනින් සුව පත්වීමට.

ගර්භනී සහ කිරි දෙන කාලයේ දී ඉහළ යන පෝෂක අවශ්‍යතා නො අඩුවී සපුරා ගැනීමට,

යෞවන සහ ළමා වයස්වලදී සිදු වන ඉක්මන් වර්ධනයට, ඉගෙනීමට, සහ ක්‍රීඩා කිරීමට අවශ්‍ය වන වැඩි පෝෂණ අවශ්‍යතා සපයා ගැනීමට.

වෙවැනි ආහාර වේලක් ලැබීම අප බොහෝ දෙනෙකුට අප අවටින් සොයා ගත හැකි දේශීය ආහාර උපයෝගී කර ගැනීමෙන් අපහසුවක් නො වන බව පෙනී යයි.

(මෙම ලිපිය සැකසීමේ දී වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනයේ පෝෂණ අංශයෙන් ලද සාහස අගය කරමි.)